Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/2283

10.10.2024.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2024/2283

(2024. gada 11. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Ķimikāliju aģentūras 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Ķimikāliju aģentūras 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0135/2024),

A. tā kā saskaņā ar ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) Eiropas Ķimikāliju aģentūras ("Aģentūra") 2022. finanšu gada galīgais budžets bija 114 777 691 EUR, kas ir par 5,83 % mazāk kā 2021. gadā; tā kā Aģentūras budžetu galvenokārt finansē divi ieņēmumu avoti – iekasētās maksas un iemaksa no Savienības vispārējā budžeta;

B. tā kā Revīzijas palāta ("Revīzijas palāta") ziņojumā par Aģentūras 2022. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") norāda, ka ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi;

C. tā kā saistībā ar Aģentūras iepirkumiem 2022. gadā nav ziņots par tādām problēmām, kas būtu jānovērš ar korektīviem pasākumiem, un patlaban netiek īstenoti – un nav arī iekavēti – nekādi korektīvi pasākumi saistībā ar iepriekšējos gados veiktām revīzijām un novērtējumiem;

D. tā kā attiecībā uz Aģentūras iekšējās kontroles sistēmām 2022. gadā nav ziņots par tādām problēmām, kas būtu jānovērš ar korektīviem pasākumiem, un patlaban netiek īstenoti – un nav arī iekavēti – nekādi korektīvi pasākumi saistībā ar iepriekšējos gados veiktām revīzijām un novērtējumiem,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu konstatē, ka 2022. finanšu gadā īstenotās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpilde saistību apropriācijām tekošajā gadā bija 98,61 % līmenī, un tas ir nedaudz (par 0,23 %) mazāk kā 2021. gadā, un ka maksājumu apropriāciju izpilde tekošajā gadā bija 85,06 % līmenī, un tas ir par 1,17 % mazāk kā 2021. gadā;

2. atgādina, ka finansējumu Aģentūrai nodrošina no uzņēmumiem iekasētās maksas un ES izlīdzinošā iemaksa, kā tas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1907/2006 ([2]), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1272/2008 ([3]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 528/2012 ([4]); vērš uzmanību uz to, ka tās ir vienreizējas maksas, kas atkarīgas no stratēģiskiem ķīmiskās rūpniecības nozares dalībnieku lēmumiem, tāpēc ir stipri liela neskaidrība par attiecīgajām summām un termiņiem; atgādina, ka 2020. gadā Komisija apsolīja iesniegt priekšlikumu, kas stiprinātu Eiropas Ķimikāliju aģentūras pārvaldību un panāktu ilgtspējīgāku Aģentūras finansēšanas modeli; uzstāj, ka Komisijai tas būtu nekavējoties jāiesniedz;

3. ar gandarījumu norāda, ka 2022. gadā pirmo reizi kopš Regulā (EK) Nr. 1907/2006 noteiktā galīgā reģistrācijas termiņa 2018. gadā Aģentūras ieņēmumi no maksām palielinājās, savukārt Savienības līdzekļu izmantošana Aģentūras darbības finansēšanai ir nedaudz samazinājusies;

([1]) OV C 453, 29.11.2022., 39. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

Sniegums

4. atzīmē, ka Aģentūra, darbodamās sabiedrības veselības un vides, kā arī inovācijas un konkurētspējas labā, ir Savienības ķimikāliju jomas tiesību aktu īstenošanas virzītājspēks; norāda, ka Aģentūra apkopo, izvērtē un izplata informāciju par ķimikālijām, palīdz uzņēmumiem ievērot tiesību aktus un popularizē ķimikāliju drošu lietošanu;

5. atzīmē, ka Aģentūra īstenoja 93 % no darba programmas, izpildot 151 no 162 konkrētām darbībām un galarezultātiem, kas bija plānoti 2022. gadam, savukārt 8 darbību īstenošana vēl turpinās, kā plānots; turklāt atzīmē, ka trijām "nepabeigtajām" darbībām būtu bijis vajadzīgs vai nu dalībvalstu ieguldījums, vai attiecīgās darbplūsmas prioritātes maiņa;

6. norāda, ka Aģentūra pievērsās savu pamatuzdevumu izpildei un atbalstam, ko nodrošināja Eiropas Komisijai, lai būtu īstenota Ilgtspēju sekmējoša ķimikāliju stratēģija atbilstoši tam, kādu ievirzi bija devusi valde stratēģiskajā plānā 2019.–2023. gadam, un atbilstoši šī plāna pārskatīšanai, kas notika 2021. gadā;

7. vērš uzmanību uz dažām problēmām, ar ko Aģentūrai nācās saskarties 2022. gadā, tādām kā neefektīva atļauju izsniegšanas sistēma (kas konstatēta 2021. gadā), aizvien vairāk pieteikumu par sešvērtīgo hromu (to skaitam palielinoties arī 2023. gadā), kas pārslogo zinātnisko komiteju spēju sniegt atzinumus, kā arī pieredzējušu komitejas locekļu trūkums; turklāt atzīmē, ka no dalībvalstīm ir arī saņemts maz novērtējuma ziņojuma projektu attiecībā uz biocīdām aktīvajām vielām, līdz ar to mazinās iespējas pabeigt novērtējumus līdz 2024. gada beigām, kā tas prasīts Regulā (ES) Nr. 528/2012, un uzsver, ka saskaņā ar Aktīvo vielu rīcības plānu Aģentūra pēdējos gados ir centusies palīdzēt dalībvalstīm panākt turpmāku progresu;

8. atzinīgi vērtē Aģentūras darbības, kuru mērķis ir veicināt alternatīvas metodes attiecībā uz testiem ar dzīvniekiem, un pasākumus, kas veikti, lai palielinātu šā darba efektivitāti un pamanāmību;

Efektivitāte un ieguvumi

9. pauž Aģentūrai atzinību par efektivitātes pieauguma stratēģiju, ar kuru tā tiecas panākt pievienoto vērtību, īstenojot uz sniegumu balstītu pārvaldību, un arī par to, ka plānošanas un ziņošanas darbību atbalstam Aģentūra ir izstrādājusi jaunus rīkus, kas ir lietotājam draudzīgāki, piedāvā labākas ziņošanas spējas un ietaupa laiku visiem darbiniekiem; atzīmē, ka ziņošanas mērogs ir pārskatīts, lai labāk būtu atspoguļota Aģentūras darba programma un lai Aģentūras līmeņa mērķus varētu labāk sasaistīt ar darbinieku individuālajiem mērķiem;

10. norāda, ka 2022. gadā Aģentūra arī sāka optimizēt infrastruktūras jaudu, lai līdz minimumam samazinātu jaudas pārpalikumu IT infrastruktūrā, un otrā pusgada rezultāti liecina, ka Aģentūrai izdevās samazināt šādas infrastruktūras (gan centrālā procesora (*CPU*), gan atmiņas (*RAM*)) izmantošanu par aptuveni 25 %; atzinīgi vērtē optimizēšanas centienus un mudina Aģentūru turpināt pie tā strādāt;

11. konstatē, ka savu iekšējās revīzijas vienību Aģentūra joprojām izmanto kopā ar ES Kosmosa programmas aģentūru (bijusī Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas aģentūra); atzīmē, ka Aģentūra gan darba, gan augstākās vadības līmenī uztur regulārus sakarus ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi, ikdienā izvērtējot sadarbības iespējas (darba programmu rūpīgas pārskatīšanas procesā) un šādas iespējas izmantojot;

12. turklāt atzīmē, ka Aģentūra turpināja savu stratēģisko sadarbību ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi, no mākoņdatošanas kā pakalpojumu piedāvājot *IUCLID* datu formātu, lai Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde varētu strādāt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 ([5]), un tā rezultātā ir panākti apjomīgi ietaupījumi, izmantojot jau esošās IT platformas;

13. atgādina, ka ir svarīgi palielināt Aģentūras darba digitalizāciju ne tikai attiecībā uz iekšējo darbību un pārvaldību, bet arī tādēļ, lai paātrinātu procedūru digitalizāciju; uzsver, ka Aģentūrai šajā ziņā arī turpmāk jābūt proaktīvai, lai par katru cenu izvairītos no digitālās plaisas starp aģentūrām; tomēr vērš uzmanību uz vajadzību veikt visus nepieciešamos drošības pasākumus, lai novērstu jebkādu apdraudējumu apstrādātās informācijas drošībai tiešsaistē; uzstāj, ka ir jāpastiprina rīcība pret kiberuzbrukumiem vai iefiltrēšanās mēģinājumiem, jo īpaši tiem, kuru izcelsme ir Krievijā vai Ķīnā;

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

14. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra sadarbībā ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi ir veikusi pasākumus, lai veicinātu principu "viena viela – viens novērtējums", ar mērķi palielināt konsekvenci aktīvo vielu bīstamības un riska novērtēšanā;

Personāla politika

15. konstatē, ka 2022. gada 31. decembrī bija aizpildīti 98,07 % no štatu saraksta un ka darbā bija pieņemti 458 pagaidu darbinieki no Savienības budžetā pagaidu darbiniekiem apstiprinātajām 467 amata vietām (tāds pats apstiprināto amata vietu skaits, kāds bija 2021. gadā); atzīmē, ka 2022. gadā Aģentūrā strādāja arī 128 līgumdarbinieki, 48 pagaidu darba aģentūru darbinieki, pieci konsultanti un 2 norīkotie valstu eksperti;

16. atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt darbinieku dzimumu līdzsvaru, un šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra ir aktivizējusi rīcības plānu, lai īstenotu mērķus, ko noteikusi 2022. gadā pieņemtajā Daudzveidības un iekļaušanas hartā, tā tiecoties panākt dzimumu līdzsvarotu pārstāvību vadošos amatos un īstenojot arī citus iekļaušanas pasākumus; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šī rīcības plāna īstenošanu; zina, ka ir vajadzīgs laiks, lai darbs šajā jomā būtu rezultatīvs; tomēr norāda, ka dzimumu pārstāvība Aģentūras augstākā un vidējā līmeņa vadības amatos ir nedaudz izlīdzinājusies – 76 % amatu ir vīrieši (2021. gadā tie bija 82 %), un 24 % amatu ir sievietes (2021. gadā tie bija 18 %); norāda, ka dzimumu līdzsvars darbinieku skaita ziņā kopumā ir šāds: 261 ir vīrietis (45 %) un 317 ir sievietes (55 %);

17. ar gandarījumu norāda, ka 2022. gada 31. decembrī Aģentūrā nodarbināti darbinieki no 26 dalībvalstīm; norāda, ka 32 % Aģentūras darbinieku ir tās dalībvalsts valstspiederīgie, kurā tā atrodas; atgādina, cik svarīgs ir ģeogrāfiskais līdzsvars, un mudina Aģentūru turpināt veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu līdzsvarotu un taisnīgu ģeogrāfisko pārstāvību; tomēr pauž bažas par ģeogrāfisko līdzsvaru Aģentūras augstākā un vidējā līmeņa vadībā, kurā ir tikai viens direktors no Centrāleiropas un Austrumeiropas; uzstāj, ka ir jāveic uzlabojumi; prasa Aģentūrai ziņot par šo jautājumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

18. norāda, ka Aģentūra īsteno politiku attiecībā uz personas cieņas aizsardzību un psiholoģiskas aizskaršanas un seksuālas uzmākšanās novēršanu un ka Aģentūra iesaistījusies konfidenciālo konsultantu starpinstitucionālajā tīklā; ar nepacietību gaida tās ziņojumu un ieteikumus; atzīmē, ka 2022. gadā nav ziņots par aizskarošas izturēšanās gadījumiem, un mudina Aģentūru turpināt un pilnveidot darbu, lai novērstu šādus gadījumus arī turpmāk;

19. norāda, ka no 2022. gada marta Aģentūras darbinieki sāka pakāpeniski atgriezties Aģentūras telpās un 2022. gada oktobrī stājās spēkā jaunie hibrīddarba noteikumi; šajā sakarībā norāda, ka jaunie noteikumi veicina elastību un darbinieku pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu un vienlaikus saglabā sociālo kohēziju un sadarbību, nodrošinot regulāru iknedēļas klātbūtni birojā;

20. konstatē, ka Aģentūra izmantoja vairāk iekšējās mobilitātes iespēju, lai darba procesā reaģētu uz mainīgajām vajadzībām pēc zinātniski tehnisku un administratīvu speciālistu ieguldījuma; norāda, ka tas deva iespēju kāpt pa karjeras kāpnēm un tādējādi palīdzēja motivēt Aģentūras darbiniekus un saglabāt darbā augsta snieguma, pastāvīgas pilnveidošanās un atsaucības kultūru; atzinīgi vērtē to, ka darbinieku motivēšanai un prasmju profila veidošanai Aģentūra ieviesa arī jaunas iniciatīvas, tostarp mentorēšanu un individuālu apmācību;

21. uzsver, ka ir jānodrošina pienācīgi cilvēkresursi atbilstoši Eiropas zaļā kursa un Savienības Ilgtspēju sekmējošās ķimikāliju stratēģijas, aprites ekonomikas rīcības plāna un jo īpaši nulles piesārņojuma mērķa vajadzībām un ar tām saistītajam uzdevumu pieaugumam;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

22. atzīmē, ka uz rūpīga savu darbību riska novērtējuma pamata Aģentūra ir noskaidrojusi, saistībā ar kuriem procesiem un pakārtotajiem procesiem ir nepieciešama interešu konfliktu pārvaldība; turklāt atzīmē, ka visos attiecīgajos procesos procesa īpašnieks pārskata ikgadējās deklarācijas ikreiz, kad darbiniekam tiek uzticēts uzdevums, un dažiem sensitīviem procesiem to papildina deklarācija no darbinieka par to, ka konkrētajā gadījumā interešu konflikta nav;

23. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūras politiku attiecībā uz interešu konfliktiem valde pēdējo reizi ir pārskatījusi 2023. gada jūnijā, tā cenšoties uzlabot praksi attiecībā uz interešu konfliktiem pēc aiziešanas no amata; norāda, ka ieviestās izmaiņas stiprina sistemātisku monitoringu pār to, kā bijušie Aģentūras darbinieki pilda pienākumus, kas ir spēkā pēc aiziešanas no amata, un ka izmaiņas ir ieviestas, ņemot vērā iepriekšējos gados formulētos Revīzijas palātas ieteikumus un budžeta izpildes apstiprinātājiestādes apsvērumus;

24. konstatē, ka Aģentūra savā tīmekļa vietnē publicē informāciju par sanāksmēm, ko augstākā vadība rīko ar interešu grupu pārstāvjiem;

25. atzinīgi vērtē to, ka 2022. gadā Aģentūra ieviesa jaunu elektronisko rīku, ar ko apkopot un izskatīt ikgadējās interešu deklarācijas no ārējiem ekspertiem, kuri palīdz Aģentūrai strādāt, un ka tas padara procesu vēl ticamāku;

26. ar gandarījumu konstatē, ka Aģentūras stratēģiju krāpšanas apkarošanai valde pēdējo reizi ir pārskatījusi 2022. gada decembrī, pievēršoties tam, kā saglabāt un turpmāk attīstīt pret krāpšanu vērstu darba kultūru Aģentūrā un kā regulāri pārskatīt galvenās politikas nostādnes un procedūras; norāda, ka stratēģija stiprina iekšējo pretkorupcijas mehānismu, jo ir konkrēti noteikti pienākumi un atbildība attiecībā uz krāpšanas apkarošanu, kā arī līdzekļi un resursi, kas izmantojami, lai krāpšanu novērstu; atzinīgi vērtē to, ka visi Aģentūras darbinieki 2022. gadā piedalījās pretkorupcijas mācībās; ar gandarījumu konstatē, ka Aģentūra ir ieviesusi norādījumus trauksmes cēlējiem, lai Aģentūras darbinieki varētu ziņot par jebkādu darbību, kas nav sabiedrības interesēs;

27. atgādina, ka Aģentūras lēmumu pieņemšanas procesi ir izstrādāti tā, lai tie būtu skaidri, atklāti un garantētu līdzsvarotu rezultātu, balstoties uz pamatotu zinātnisko pieeju; norāda, ka informācija par Aģentūras un dalībvalstu iecerēm – piemēram, izvērtēt vielas vai veidot dokumentu mapes – ir pieejama tiešsaistē, lai uzņēmumiem būtu pieejami dati, kas tiem nepieciešami pārdomātu lēmumu pieņemšanai par darījumiem; turklāt norāda, ka akreditētas ieinteresēto personu organizācijas drīkst piedalīties zinātniskajās sanāksmēs novērotāju statusā, izņemot gadījumus, kad konfidenciālas komercinformācijas dēļ ir jārīko slēgtas sanāksmes; norāda arī uz to, ka Aģentūras zinātnisko komiteju pārdomas, atzinumi un secinājumi ir fiksēti atzinumu un protokolu dokumentos, kas tiek publicēti tiešsaistē;

28. atgādina, ka Aģentūrai ir svarīgi uzlabot pamanāmību medijos, internetā un sociālajos tīklos, lai iedzīvotāji uzzinātu par tās darbu;

Citi komentāri

29. atzinīgi vērtē to, ka 2022. gadā Aģentūra pieņēma kiberdrošības politiku un sagatavoja visaptverošu IT riska novērtējumu; turklāt atzīmē, ka Aģentūra ir ieviesusi biometriskās verificēšanas iespēju, vairojusi operatīvā drošības centra pamanāmību, kā arī veikusi kļūmjpārlēces testēšanu starp datu centriem;

30. ar gandarījumu konstatē, ka 2022. gadā Aģentūra pieslēdzās PPMT (Eiropas Komisijas publiskā iepirkuma pārvaldības rīka) testēšanai, lai izmēģinātu šo e-iepirkuma rīku (pirms tas 2023. gadā tiek pilnībā integrēts darbplūsmā); norāda, ka Aģentūra jau ir integrējusi darbplūsmā citus e-iepirkuma rīkus, tādus kā elektroniska konkursu izsludināšana vai elektroniska piedāvājumu iesniegšana, un līdztekus tam 2022. gadā atjaunoja parakstīšanos uz *Cloudia* – *Hansel* e-iepirkuma platformu (Somijas valsts iestāžu centralizēto iepirkumu struktūra) –, lai pilnībā digitalizētu visu administratīvo iepirkumu, kas tiek īstenots *Hansel* platformā;

31. konstatē, ka 2022. gadā Aģentūra ir veiksmīgi atjaunojusi savu vides vadības un audita sistēmas (*EMAS*) un [ISO:] 14001 sertifikāciju; pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu ar gandarījumu konstatē, ka Aģentūra ir viena no aģentūrām, kas katru gadu iesniedz vides deklarāciju;

32. uzsver, ka Aģentūra ir turpinājusi strādāt pie tā, lai Eiropā pakāpeniski izskaustu testēšanu ar dzīvniekiem, ciktāl tas iespējams saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu; atzīmē, ka Aģentūra trīs veidos popularizē dzīvnieku izmantošanai alternatīvas testēšanas metodes: pievēršoties vielu grupai ar atsevišķu stratēģiju, investējot starptautiskos pasākumos, kuri popularizē alternatīvas un jaunas pieejas metodiku, un nodrošinot Aģentūrās rīcībā esošo datu pieejamību; atkārtoti aicina Aģentūru paātrināt pakāpeniskas izbeigšanas procesu; turklāt norāda, ka Aģentūra sadarbojas ar Komisiju un citām ieinteresētajām personām, lai palīdzētu Komisijai izstrādāt ceļvedi, kas ļautu pilnībā atteikties no dzīvnieku izmantošanas ķīmisku vielu testēšanai;

33. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra ir turpinājusi īstenot dažādus pasākumus, lai palielinātu savu publisko un tiešsaistes klātbūtni, savā tīmekļa vietnē sniedzot jaunus paziņojumus un daudzreiz atjaunojot informāciju, kopā ar četrām aģentūrām izveidojot kopīgu *Instagram* kanālu *One Health One Environment* (Viena veselība – viena vide) un piedaloties sociālajos medijos; šajā sakarībā norāda uz kopējā pieminējumu skaita pieaugumu medijos un Aģentūras sociālo mediju rādītāju būtisku pieaugumu 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu;

34. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2024. gada 11. aprīļa rezolūciju [6] par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

[6] Pieņemtie teksti, P9_TA(2024)0280.